

РЕШЕНИЕ

№ 23849

гр. София, 14.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 19.01.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **8133** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано е по искова молба, подадена от Л. В. О., ЕГН [ЕГН], от [населено място], срещу Българска народна банка, за присъждане на сума в размер на 1190, 76 лв., представляваща законна лихва за забава за периода от 06.08.2022 г. до 30.04.2024 г., върху сумата от 5618,49 лв., присъдено обезщетение за претърпени имуществени вреди по влязло в сила решение № 1954/27.03.2023 г., постановено по адм. дело № 1139/2023 г. по описа на АССГ.

В исковата молба се сочи, че с влязло в сила решение № 1954/27.03.2023 г., постановено по адм. дело № 1139/2023 г. по описа на АССГ, Българска народна банка е осъдена да заплати обезщетение за претърпени имуществени вреди от ищеца в размер на 5618,49 лева. В исковата молба по цитираното адм. дело е допуснат пропуск и ищецът не е претендирал законна лихва върху главницата. Въпреки този пропуск, ищецът счита, че такава лихва е дължима върху присъденото обезщетение и се позовава на давностния срок по чл.111, б. „в“ от ЗЗД, като сочи, че задължението за законна лихва е станало дължимо на 06.08.2022г., а исковата молба по настоящото производство е подадена в тригодишния давностен срок, а именно на 05.08.2025 г. В съдебно заседание, ищецът, чрез процесуалния си представител адв. С., поддържа исковата молба по изложените в нея съображения и оспорва доводите на ответника, обективирани в писмения отговор. Претендира разноски по делото.

Ответникът – Българска народна банка, чрез процесуалния си представител юрк. Г., моли за отхвърляне на иска. Поддържа съображенията, изложени в отговора на исковата молба, като счита иска за недопустим, тъй като претенцията за лихва не е била заявена в предходните съдебни производства, главното задължение вече е погасено чрез плащане на 30.04.2024 г., а

искането представлява недопустимо начисляване на лихва върху лихва. Позовава се на сила на присъдено нещо, процесуална преклузия, изтекла давност и принципите на добросъвестност и правна сигурност, като моли съда да остави иска без разглеждане или, при условията на евентуалност, да го отхвърли изцяло. Счита, че претенцията за лихва е погасена по давност. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност и доказаност на иска.

Административен съд София-град, I отделение, 6-ти състав, като взе предвид становищата на страните и представените от тях доказателства и след съвкупна преценка на същите, намира за установено следното от фактическа страна:

От събраните по делото писмени доказателства се установява, че с решение № 1954/27.03.2023 г., постановено по адм. дело № 1139/2023 г. по описа на АССГ, 9-ти състав, на ищеца Л. В. О. е присъдено обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 5618, 49 лв. в размер на законната лихва за забавено плащане на гарантирано вземане от 195 795 лв. за периода от 26.07.2014 г. до 05.11.2014 г. вследствие на противоправно бездействие на БНБ в неизпълнение на задължение по чл. 1, §3, б. i) от Директива 94/19/ЕО за установяване на неналични депозити в „КТБ“ АД, което обезщетение ответникът БНБ е осъден да му изплати. Видно от същото решение е, че с исковата молба ищецът не е отправил претенция за присъждане на обезщетението ведно със законна лихва, т.е. предявен е само иск за главница, не и акцесорно искане за лихва. От отбелязването върху акта е видно, че решението е влязло в сила на 15.01.2024 г., като е оставено в сила с решение № 420/15.01.2024 г. по адм. дело № 6441/2023 г. на ВАС на РБ.

С Покана за доброволно изпълнение, с вх. № БНБ-52915/18.04.2024 г. /л.27/, ищецът е определил 14-дневен срок за погасяване на дължимите суми по присъдените с решение № 1954/27.03.2023 г., постановено по адм. дело № 1139/2023 г. по описа на АССГ суми, в т.ч. 5618,49 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди; разноски пред двете инстанции и законна лихва върху вземането за обезщетение в размер на 1902,75 лева за периода от 16.04.2021 г. -15.04.2024 г.

Между страните не е спорно, а и по делото се установява, че сумата от 5618,49 лв., представляваща присъденото обезщетение за имуществени вреди и разноските пред двете инстанции са заплатени по сметката на ищеца на 30.04.2024 г. От БНБ обаче, в отговор на поканата с писмо от 02.05.2024г. по повод претендираната в поканата сума в размер на 1 902,75 лв. се посочва, че не кореспондира с присъдените с решението суми.

Последвало е предявяване на настоящия иск с искова молба вх.№ АССГ от 05.08.2025г.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав намери следното от правна страна:

Предявеният иск е с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, за заплащане на законна лихва за забава върху сумата от 5618, 49 лева, присъдена като обезщетение за имуществени вреди с влязло в сила решение № 1954/27.03.2023 г., постановено по адм. дело № 1139/2023 г. по описа на Административен съд София-град.

Исковата молба е подадена от надлежно легитимирано лице, срещу надлежен ответник, пред компетентния да я разгледа съд, съобразно характера на главното вземане, върху което се претендира законна лихва.

Неоснователни са възраженията на ответника за недопустимост на иска.

Допустим е иск за присъждане на лихва, предявен в отделно производство, след приключване на производството по присъждане на главното вземане, доколкото няма произнасяне по тази лихва в процеса за главното вземане. Липсата на произнасяне по претенция за законна лихва върху

обезщетението с решение № 1954/27.03.2023г., постановено по адм. дело № 1139/2023 г. по описа на АССГ, не формира сила на пресъдено нещо по отношение на въпроса за законна лихва върху присъденото обезщетение. В този смисъл е например решение № 11646 от 18.11.2025г. по адм.дело 3831/2025г. на ВАС на РБ.

Съдът не е съгласен и с другото възражение за недопустимост на иска за лихва – че щом главницата е платена, то е недопустимо искането за присъждане на акцесорното вземане за лихва. Законната лихва по чл. 86 ЗЗД се дължи при неизпълнение на парично задължение от деня на забавата. Плащането на главницата прекратява бъдещата забава, но не заличава изтеклата лихва за миналия период, когато ответникът е бил в забава. Когато главницата е платена доброволно, това не означава автоматично погасяване на всички лихви текли до плащането, лихвата се начислява за всеки просрочен ден и може да се противопостави само изтекла давност за съответните лихвени периоди. Няма материалноправна пречка, освен давността, да се търси вече изтекла лихва, след като главницата е платена. Плащането има значение само за крайната дата на периода, за който може да се претендира — до датата на плащане.

Не на последно място в случая не е налице недопустимост и поради твърдения от ответника анатоцизъм. Претенцията не е за заплащане на лихва върху лихва, а за заплащане на лихва за забавено изплащане на обезщетение. Макар размерът на претендираното обезщетение за имуществени вреди да е определен чрез стойността на законната лихва за периода на забава, то не е „лихва“. Когато обезщетението е изчислено на база законната лихва, това не променя правната му природа — то остава обезщетение за имуществени вреди, а не вземане за лихва, върху него се дължи законна лихва от завеждане на исковата молба като върху всяко парично притезание, в който смисъл са Решение №12964 от 16.11.2021г. по адм.дело № 5127/2021г., Решение №11655 от 16.11.2021г. по адм.дело № 4194/2021 г. на ВАС на РБ и др.

Най-сетне относно това, че през исковия период, ищецът е получавал и договорната лихва за влога си в КТБ АД доводът е неоснователен, защото договорната лихва е начислена върху вземането на ищеца към КТБ, а законната лихва се начислява върху вземането за обезщетение към държавата. Първата има възнаградителен характер, а втората – санкционен, и едната не изключва претендирането на другата като обезщетение, включително законна лихва върху такава. Що се отнася до твърдението за злоупотреба с право, късното предявяване на акцесорното вземане и отделно от главното, е допустимо по всяко време, докато изтече давността за това и не води до недопустимост на предявяването му. Ако вземането не е погасено по давност или е погасено само частично, предявяването му не е злоупотреба само защото страната е пропуснала да го съедини с главния иск.

Разгледан по същество искът е основателен, доказан е и по основание, и по размер.

Фактичката обстановка е безспорна – подадената искова молба, постановеното съдебно решение за присъждане на обезщетение и плащането на обезщетението, върху което се претендира законна лихва, със съответните дати. Налице е основание за присъждане на законната лихва върху присъденото обезщетение за периода от подаване на исковата молба до окончателното изплащане на обезщетението.

Не е изтекла погасителната давност за лихвите за исковия период. Съгласно т. 4 от ТР № 3/22.04.2004 г на ВАС на РБ и в контекста на обезщетението, което е присъдено, началният момент на забава, съответно и начален момент, от който се дължи законна лихва върху обезщетението по ЗОДОВ е началният момент на давността за предявяване на главния иск за обезщетението, който е преустановяване на незаконосъобразното действие – в случая датата, на която гарантираният влог е изплатен. Не означава обаче, че цялата лихва върху обезщетението за вреди по ЗОДОВ, и в частта ѝ за периода 06.08.2022 г. –30.04.2024 г., претендирана с исковата

молба, подадена на 05.08.2025г., е погасена, защото незаконосъобразното бездействие е преустановено през 2014 г. Напротив, това е последната непогасена лихва, съобразно правилото на чл. 111, б. „в“ ЗЗД. Лихвата е вземане, което се натрупва във времето. В случая, предвид направеното възражение за давност, следва да се има предвид, че лихвата за забава е погасена само за частта, която предхожда с повече от 3 години датата на предявяване на иска. Тоест, в случая лихвата върху обезщетението по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ е погасена само за периода, който е по-стар от 3 години, преди завеждането на иска, а за останалия период е дължима.

По изложените съображения съдът приема, че предявената претенция с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, е основателна и следва да се присъди. Размерът за периода от 06.08.2022г. до 30.04.2024г. върху сумата на обезщетението от 5618, 49 лв. е правилно изчислен на 1190, 76 лв., което се потвърждава и при проверка с лихвения калкулатор на законна лихва на интернет страницата на НАП, като следва да се превалутира на 608,83 евро.

При този изход на делото и предвид разпоредбата на чл.10, ал.3 от ЗОДОВ основателна се явява претенцията на ищеца за присъждане на разноски по делото, които са доказани в претендирания размер от 265, 34 евро, който не е прекомерен.

Така мотивиран съдът,

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Българска народна банка да заплати на Л. В. О., ЕГН [ЕГН], сума в размер на 608,83 евро, представляваща законната лихва за забава за периода от 06.08.2022 г. до 30.04.2024 г., върху главница 5618,49 лв., присъдено обезщетение за претърпени имуществени вреди с влязло в сила решение № 1954/27.03.2023г. по адм. дело № 1139/2023 г. на АССГ, както и разноските по делото в размер на 265, 34 евро.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: